

Sissel-Jo Gazan

Krvavé pierko

Komissár
**SØREN
MARHAUGE**
Prípád #1

Dánska krimi
desaťročia

m a i
m a i

m a m
m a s

Danish Arts
Foundation

Supported by Danish Arts Foundation.

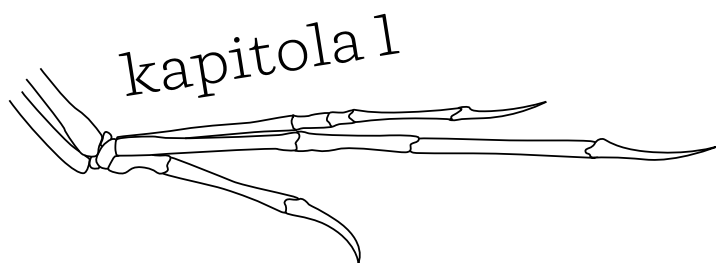
Publikácia vychádza s podporou Danish Arts Foundation.

Sissel-Jo Gazan

Krvavé
pierko

Z dánčiny preložil
Igor Slobodník

Solnhofen, Bavorsko, 5. apríla 1877

Anne Belle sa snívalo, že práve ona objavila *Archeopteryx*a, pravtáka z Bavorska. Expedícia už trvala šesť týždňov, na tvárach všetkých účastníkov sa dávno usadila tenká vrstva prachu a nálada klesla na bod mrazu. Friedemann von Molsen, jej vedúci, bol jediný, koho optimizmus neopúšťal. Ráno, keď sa Anna v polospánku vytiahla zo stanu a triasla sa od zimy, Friedemann už sedel pri ohni a pil kávu a podľa zbytkov ovsenej kaše v jeho ešuse bolo jasné, že si už stihol uvariť aj zjesť raňajky. Annu už unavovala ovsená kaša, prach aj plazenie sa po kolenách, ktoré prinieslo len príliš mladé kosti, nepochybne zaujímavé, vôbec však nezakladali dôvod, aby študovala biológiu, a už vôbec nie, aby zabila šesť týždňov školských prázdnin a znášala ťažké existenčné podmienky. Písal sa rok 1877 a v tejto časti sna Anna odrazu zistila, že tu čosi nehrá. Mala na sebe páperovú vojenskú bundu a hrubé kožušinové čižmy s gumenou podrážkou, Friedemannovi von Molsen to však akoby neprišlo vôbec čudné, hoci sám sedel v trojdielnom obleku z menčestrovej látky, na veste sa mu hojdala retiazka vreckových hodín, na ušiach mal narazenú vlnenú čiapku so šiltom a v ústach fajku.

Poobedie plynulo rýchlo. Vykopávky prebiehali v Solnhofene, severne od Mníchova, a okrem Anny a Friedemanna von Molsen výprava pozostávala z dvoch miestnych pomocníkov, dvoch ďalších postgraduálnych študentov, ako aj z von Molsenovej koňakovo sfarbenej sučky retrievera, ktorá sa takisto volala Anna Bella, detail sna, ktorý ju neskutočne vyrušoval. Kým namáhavo stúpali rovnakým úbočím ako včera, von Molsen rozprával vtipy. V skutočnosti to ani neboli vtipy a Anna sa ich už napočúvala toľko, že sa nedokázala tešiť z osobnej účasti na dejinnej udalosti, za ktorú by každý prírodovedec dal i to posledné. Keď sa Friedemann von Molsen opäť raz chystal niečo povedať, vytiahol si krátku fajku z úst a pichol ňou smerom k Anglicku. Muž, ktorý narúšal jeho vnútorný pokoj, sa volal Darwin.

V tom čase sa už začínala presadzovať teória evolúcie, naďalej však medzi vedcami panovala nejednota v otázke, aký mechanizmus ju vlastne poháňa, a hoci von Molsena myšlienka evolúcie zaujala, kategoricky odmietal Darwinovu predstavu, že je založená na prirodzenom výbere. Keď sa von Molsen rozvášnil, nazýval Darwina *lepkavcom*, hoci Anne nebolo celkom jasné, prečo by mal byť odborný názov pre rybu najhoršou nadávkou, aká mohla von Molsenovi napadnúť.

Na začiatku expedície Anna opakovane vyjadřila viaceré výhrady a tie možno pokladať za základ von Molsenových sympatií voči nej. Von Molsen ako človek, ktorý podnecoval zvedavosť o prírodovedné javy, zdôrazňoval, že je úplne v poriadku, ak niekto so zámerom rozpútať prínosnú diskusiu hral diablovho advokáta, akurát nemohol súhlasiť s čímisi, čo sa vďaka lepkavcovi o niekoľko desaťročí stane všeobecne prijímanou pravdou. A síce, že sa všetky živé organizmy, ľudia aj myši, vtáky aj bystrušky vyvinuli z rovnakého spoločného druhu a že rozdiely v morfológii jedincov, ich fyziológii a interakcii s vonkajším svetom záviseli predovšetkým od schopnosti prispôbiť sa a súťažiť s inými. *Čo by bolo dôsledkom podobnej teórie*, pýtal sa von Molsen a náhle fajkou pichol smerom k Anne, kým však stihla zareagovať, odpove-

dal si sám. *Dôsledkom by bolo*, vyhlásil bodro, *že genóm nie je stály. Že ho možno meniť a že nik nevie vopred povedať, čo ho zmení, keďže všetko – príroda aj bytie – je úplne náhodné a nepredvídateľné, áno, hotový chaos!*

Darwin navyše práve vtedy, v medzičase slávnej prednášky na Oxfordskej univerzite, tvrdil, že prítomnosť veľkých dutín v skamenelinách vtáčích kostier nemožno dokázať z jediného dôvodu: ešte sme na takéto fosílie pri vykopávkach nenarazili. Akonáhle ich objavíme, čo je len otázkou času, súručenstvo evolucionistov a všetko, čo s ním súvisí, bude triumfovať, a nielen Darwinovi a najbližšiemu okruhu jeho podporovateľov, ale najmä jeho oponentom bude okamžite jasné, že nadradenou hybnou silou evolúcie je prirodzený výber.

Ten muž musí byť šialený, zdôraznil von Molsen a pozorne sa zahľadel na Annu.

Anna na seba upozornila už v piaty deň expedície, keď na vedúceho urobila dojem ako dobrá šachistka; hrali na malej šachovnici s kostenými figúrkami, ktoré von Molsen vylovil z ľavého vrecka saka – vrecko na opačnej strane ukrývalo fajku – a rozložil na pravom stehne. Anna vtedy povedala hlúposť, v úsilí podoprieť Darwinove názory spomenula skamenelinu, ktorá sa nájde až o 74 rokov neskôr, a keď sa prešľap pokúsila zahľadiť, ešte viac sa do svojho prerieknutia zamotala, lebo odkázala na opereného dinosaura, ktorého dvojica paleontológov nájde a opíše až o 124 rokov neskôr. Von Molsen bol taký zaskočený, až mu zo šachovnice spadla vlastná kráľovná a Anna by si najradšej obúchala hlavu o jednu zo stanových žrdí.

Toto je skutočná veda, nie taľafatky, vyhlásil von Molsen a zodvihol figúrku zo zeme; Anna to vzdala. Veď beztak šlo len o sen.

Odvtedy šlo Annino duševné rozpoloženie už len dolu vodou a jedno ráno, keď našla von Molsena v povznesenej nálade a keď sa opäť šermujúc fajkou pustil do súboja s Anglickom, rozhodla sa, že aspoň pokiaľ ide o ňu, bude toto

jej posledný expedičný deň. Túži po normálnej strave, chce naspäť do Mníchova, tam nasadne na vlak najprv do Berlína a potom ďalej do Kodane. Pretierala si oči a usilovala sa prebudiť. Zatiaľ čo sa vietor nerušene preháňal bavorskou rovinou, von Molsen sa teraz obrátil o 90 stupňov na sever a fajku nechal opäť odpočívať v ústach, kdesi v dialke Anna zazrela králika, ako vetrí vztýčený na zadných labách, aby sa vzápätí stratil v kríkoch. Anna si vzdychla.

Keď nebola práve pohrúžená do sna, písal sa rok 2007 a ona sa uchádzala o titul kandidátky vied na Prírodovedeckej fakulte Kodanskej univerzity, úplne presne na Oddelení bunkovej biológie a porovnávacej zoológie Biologického ústavu. Uplynulý rok využila na písanie štúdie venovanej vedeckému sporu vlečúcemu sa už vyše 150 rokov. Predstavujú vtáky v súčasnosti žijúce dinosaury, alebo pochádzajú z ešte starších primitívnych plazov? Práve svoju kandidátsku prácu odovzdala a o dva týždne ju mala obhajovať.

Vedecké spory sú z pohľadu dejín čosi bežné. Dlhو sa diskutovalo, či je Zem guľatá alebo plochá, či je človek príbuzným opíc a aké je postavenie Mliečnej cesty vo vzťahu k ostatnému vesmíru - a rovnako zápalisto ako o týchto a iných otázkach ľudia diskutovali, rovnako náhle diskusie ustali, keď nazbierali dostatok vedeckých dôkazov. Zem je guľatá. Človek je primát a Mliečna cesta – ako je známe – pozostáva predovšetkým z červených obrov. S kontroverziou okolo pôvodu vtákov sa však veci vyvinuli odlišne. Hoci sa z vedeckého hľadiska nebolo o čo prieť, spor nie a nie skončiť.

Von Molsen sa rozhodol dať svojej fajke nový smer a k Anniným nosným dierkam dorazila sladká, filtrovaná vôňa, ktorú prerážala aróma kávy. Videla a počula, ako Daniel, ďalší zo študentov, hrmostal hrncami, čosi povedal von Molsenovi a potiahol si nahor nohavice, ktoré sa mu šli zošmyknúť. Pred piatimi týždňami, keď sa vykopávky začali, bol vcelku dobre stavaný chlap, odvtedy však žil z toho, z čoho všetci, teda z fazule, ovsenej kaše, kelu a kávy. Anna ho podozrievala, že aj on v skrytu duše prechovával skepsu

voči von Molsenovmu odmietaniu teórie prirodzeného výberu. V deň, keď o záležitosti diskutovala s von Molsenom a riadne sa sekla, keďže odkázala na dve ešte neobjavené skameneliny, si krátko vymenila pohľad s Danielom stojacim zobďaleč, pod prístreškom, kde sa pokúšal upevniť stanové šnúry, a pomyslela si, že v jeho očiach čosi zazrela. Čosi, čo jej naznačovalo, že silne zapochyboval, či sú Darwinove myšlienky o prirodzenom výbere skutočne natoľko mimo, ako to tvrdili predovšetkým starší, etablovaní vedci tej doby.

Anna si uvedomovala, že nové myšlienky o vývoji druhov pre nich museli byť na hranici chápania. Počas stáročí sa široko udomácnil názor, že celú zvieraciu i rastlinnú ríšu vlastnoručne stvoril Boh, takže myš a mačka, buk a javor vedľa seba bok po boku jestvovali v spoločnej rodine tak, ako to platilo o púšti a nebeskej klenbe či o Slnku a rose na tráve. Všetko to bolo Pánovo stvorenie a jedno sa nemohlo len tak vyvinúť do čohosi iného, už ani nehovoriac, že zvery či rastliny nemohli len tak vyhynúť, jedine že by bolo Pánovým zámerom stiahnuť príslušné zviera či rastlinu z obehu. V prípade vtákov to znamenalo, že lastovička nie je príbuzná so škorcom, plameniakom ani albatrosom či akýmkoľvek iným vtákom, a že vtáci ako živočíšny druh neboli príbuznými navzájom ani s dinosaurami alebo plazmi či nejakými inými zvieratami. Boh ich stvoril ako aerodynamické tvory a umiestnil ich na Zem. *Voilà*.

Myšlienka evolúcie zásadne odmietala doktrínu, podľa ktorej Zem a všetky jej organizmy vznikli súčasne, jedným Božím aktom stvorenia – tá pre mnohých nemohla predstavovať priveľkú intelektuálnu výzvu. Ako by však mohli poľahky pochopiť, že vývoj druhov prebehol sám od seba a navyše bez akejkoľvek účasti Boha?

Sen pokračoval. Slnko nad Solnhofenom už bolo vysoko. Po krátkej porade venovanej dennému pracovnému plánu a hrnčeku kávy čiernej ako smrť sa všetci vrhli do plnenia stanovených úloh. Anna pracovala na mierne sa zvažujúcom

svahu za ostatnými, stačilo jej len zodvihnúť hlavu, aby mohla sledovať, kde sú a čo robia. Pod nohami sa jej nachádzal jurský vápenec, pripomínal obrovskú tabuľu. Oškrabala a odstránila niekoľko nánosov, štetcom omietla piesok a zeminu, pomocou lopatky narušila ďalšiu vrstvu, vyzliekla si bundu a vyhrnula rukávy na košeli. Z juhu zacítila zriedkavý závan vetra, ktorý ju prinútil zažmúriť oči, aby sa chránila pred prachom. Keď ich opäť otvorila a pozrela pod seba, zbadala skamenelinu. Závan vetra odstránil väčšinu prebytočného materiálu, bolo už treba odhrnúť len dve tenké vrstvy a pod ňou sa vynorilo zviera; teraz už nebolo nijakých pochybností. Pod ňou, ožiarený svetlom zlatistého slnka, ležal *Archaeopteryx lithographica*, jedna z najvyššie cenených skamenelín sveta, ktorú z literatúry poznala naspamäť. Len o čosi menší než sliepka, s jedným krídlom pôsobivo vystretým. V tomto ohľade bol jej sen trochu zavádzajúci, pomyslela si: veľmi dobre totiž vedela, čo objavila. Malého vtáka poznala zo stoviek obrázkov, ešte minulý týždeň sedela v depozite stavovcov v kodanskom Zoologickom múzeu a skúmala odliatok berlínskeho exemplára, ktorý mohol s dojemným láskavým súhlasom Nemcov vyhotoviť istý dánsky paleontológ. Poznala operenie na krídlach, ktoré sa ako dokonale vystreté lamely vynímalo oproti tmavšiemu pozadiu, poznala pomerne mohutné chvostové perá, poznala jedinečný, perfektne uložený predný a zadný pár končatín a dozadu naklonenú, plnohodnotne zachovanú chrbticu, ktorou sa tento exemplár líšil od kusov, čo už odborníci poznali. V roku 1861 sa našiel takzvaný londýnsky exemplár, Prírodovedeckému múzeu v Londýne ho predali za 700 libier šterlingov, Anna však práve našla najkrajšiu a najvýznamnejšiu zo všetkých desiatich skamenelín tohto druhu, s ktorými sa ľudstvo zatiaľ mohlo zoznámiť. Berlínsky exemplár.

Podvedome mala chuť z plných pľúc, s neskrývaným nadšením skríknuť na von Molsena, ktorý stál neďaleko nej a fajku držal zamyslene od tela, teraz však musela postupovať strategicky. Anna bola nútená zavolať na vedúceho výpravy

spôsobom, ktorým by dala jasne najavo, že narazila na niečo mimoriadne, musela zároveň dosiahnuť, aby vo svojich záveroch znela nejednoznačne a von Molsen nenadobudol dojem, že si je vedomá, čo v skutočnosti našla. Inak pojme silné podozrenie.

Von Molsen sa na zvolanie okamžite obrátil a s rešpektom sa vybral jej smerom. Keď k nej dorazil, kľakol si nad vykopávku a dlho hľadel na skamenené zviera, ktoré opäť uzrelo svetlo sveta. Opatrne odstránil posledné dve tenké vrstvy z vápencovej dosky, aby takmer zbožne palcom kopíroval dokonalé telo malého vtáka. Anna veľmi dobre vedela, že má 150 miliónov rokov.

„Bože, dievča!“ V pohľade, ktorý jej von Molsen venoval, bolo čosi zvláštne. Zbadala, že mu jedno oko takmer sfialovalo. Jej objav ním otriasol.

„Mami?“

Von Molsen si zapálenú fajku položil na zem a vytiahol lupu a práve v okamihu, keď sa Anna nechcela vzdať svojho sna, sa z neho začala prebúdať.

„Mami, chcem ísť k tebe,“ ozval sa jemný hlások. Anna zaťala päsť – a prebudila sa v Kodani.

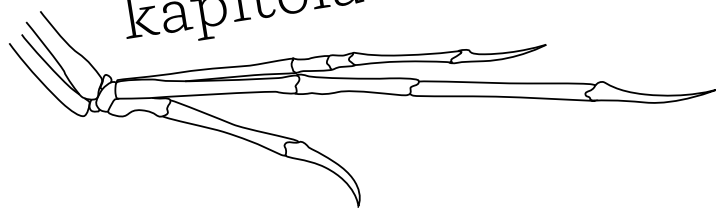
V spálni vládlo pološero a na koberci vedľa posteľe stála Lily, v pyžame a s hrubou plienkou, ktorú jej povytiahla, potom dieťa vyložila k sebe. Dcéra sa jej privinula k prsníku. Ešte nebolo ani šesť. Biele ranné svetlo sa ledva predralo cez závesy, farby však človek dokázal rozoznať až o polhodinu neskôr. Posteľná bielizeň bola čerstvo vypratá a šušťala, a medzi oknom a zavretými dverami do obývačky stála postava. Bol to Friedemann von Molsen. Nevidela mu do tváre, rozoznala však široký filcový klobúk, ktorý si zvykol nasadiť, keď už začalo slnko neľútostne pražiť. Anne išlo srdce vyskočiť z hrudného koša, želala si, aby sa stratil. Von Molsen stál v rohu spálne a mlčky ju pozoroval – rovnako skutočne, aký živý bol jej sen. Ak dostatočne dlho počkám, pomyslela si, vezme si ho svetlo. Aspoň si myslela, že to vie. *Vedela* to. A v sivom rannom svetle ho videla rovnako

zreteľne, ako rozoznávala vysokú komodu na druhej strane dverí, zelenú vázu, ktorá na nej stála, a obrysy ľalií, ktoré včera kúpila a vložila do vody.

Keď si neskôr spomenula na ono ráno, uvedomila si, čo príznak von Molsena znamenal.

Znamenal varovanie.

kapitola 2

Bol pondelok ráno 8. októbra. Biologický ústav sa nachádzal v budove v tvare písmena H, medzi Zoologickým múzeom a Ústavom Augusta Krogha v Univerzitnom parku vo štvrti Østerbro. Hlavná budova predstavovala úzky žltý obdĺžnik so štyrmi poschodiami, ktorý z jednej strany lemovala ulica Jagtvej a z druhej vydláždený dvor. Anna Bella bicykel odstavila pred vchodom do budovy číslo 12, ktorá na druhom poschodí ukrývala oddelenie bunkovej biológie a porovnávacej zoológie. Ráno bolo nevľúdne. Anna sa pokúsila odovzdať Lily do jaslí, dcéra sa však od nej nechcela odtrhnúť a plakala. Stáli v šatni a Anna cez okno videla iné malé deti, ako si brali vankúše na sedenie a pripravovali sa na ranné aktivity, len Lily sa nechcela pohnúť z miesta. Zakvačila sa do mamy a jej bunda skončila plná soplôv a sĺz.

Napokon jej na pomoc prišla jedna z učiteliek. Lily sa pustila do ešte silnejšieho plaču a Anny sa zmocňovalo zúfalstvo. Prosebné pozrela na učiteľku, ktorá Lily opatrne zodvihla, takže jej mohli vyzliecť overal.

Anna mala už dlhšie výčitky svedomia. O Lily sa takmer celý čas starala Cecilia, jej mama. Sama jej pred šiestimi mesiacmi ponúkla pomoc, keď na ňu začalo štúdium klásť privysoké nároky.

„Nemôžeš predsa ísť každý deň o štvrtej poobede z práce a po dieťa, ak si máš udržať šancu splniť úlohy v stanovených termínoch,“ vyhlásila.

A tak aj bolo. Lily starú mamu milovala, povedala si Anna, tak prečo vlastne nie? Bolo úplne prirodzené, že si Cecilia vzala vnučku na starosť.

Posledné mesiace dlho a tvrdo pracovala a teraz, keď už prácu odovzdala, naháňala sa, aby sa pripravila na obhajobu a skúšku. Hoci Anne dcérka chýbala a uvedomovala si, že starostlivosť o ňu zanedbáva, pre Lily sa jednoducho v tejto rovnici nenašlo miesta. A koniec-koncov Lily sa u starej mamy cítila dobre.

„Prestaň, Lily,“ povedala. „Už musím ísť. Dnes po teba príde stará mama. Túto noc budeš spať u nej. Pust' ma!“ Musela sa už pohnúť.

„Len chodte,“ povedala jej učiteľka, „ja ju zvládnem.“

Keď si Anna na dvore za ústavom zamkla bicykel, zbadala Hanne Moritzenovú, ktorá sedela vo svojej kancelárii na prízemí. Pokúsila sa zaujať jej pozornosť, ale Hanne sedela sklonená nad písacím stolom a von nevyzrela.

Hanne Moritzenová bolo parazitologička, ťahalo jej na päťdesiatku a pred štyrmi rokmi Anne prednášala na letnom kurze v Brorfelde. Jednu noc nemohli Anna ani Hanne zaspať a náhodne sa stretli vo veľkej kuchyni, ktorá patrila univerzitnému laboratóriu. Hanne uvarila kamilkový čaj a zarozprávali sa. Najprv hovorili o odborných veciach, Anna však rýchlo pochopila, že Hanne na rozdiel od iných profesorov, s ktorými sa zoznámila, nijak zvlášť nebaví hovoriť o svojej profesii. Miesto toho sa zhovárali o dobrých filmoch a knihách a Anna si uvedomila, že si s Hanne celkom dobre rozumie. Keď začalo svať, zhodli sa, že musia rozhovor ukončiť a ešte si trochu pospať. Keď ich však ráno rozospaté našiel kuchynský personál, boli pohrúžené do kartárskeho súboja.

Neskôr na seba pri rozličných príležitostiach narazili na fakulte, vymenili si pozdravy a banality a párkrát spolu

obedovali. Anna na Hanne obdivovala istú cieľavedomosť a vyrovnanosť. Od ich posledného spoločného obeda však už ubehlo veľa času. Akonáhle zvládne obhajobu, vynahradí si všetko, čo zmeškala. Svoje dieťa, Hanne Moritzenovú, seba. Hanne konečne za oknom zdvihla hlavu a s úsmevom Anne zamávala. Anna pozdrav opätovala a cez otáčacie dvere vstúpila do budovy číslo 12.

Oddelenie bunkovej biológie a porovnávacjej zoológie pozostávalo z kancelárií a laboratórií ležiacich na oboch stranách dlhej chodby bez okien. Prvá kancelária patrila Larsovi Hellandovi, jedinému a neodmysliteľnému vedúcemu Anninej ašpirantskej práce. Vysoký štíhly muž nemal jedinú skutočnú vrásku, čo pre biológov, ktorí si pri práci v teréne nikdy nechránili pokožku, nebolo typické. Len biele škvrny jeho riedkej brady, postupne sa rozširujúca plešina a fotografia smejúcej sa ženy s dcérou v puberte so zubným strojčekom na písacom stole prezrádzali, že má pred šesťdesiatkou.

Anna bola presvedčená, že Helland ju neznáša, ona v každom prípade neznášala jeho. Počas deviatich mesiacov, čo bola Hellandovou študentkou, si takmer nenašiel čas, aby ju skutočne viedol, na stretnutiach vždy prejavoval netrpezlivosť a nezáujem, keď sa jej ho už raz konečne podarilo dosiahnuť a položila mu konkrétnu otázku, zaviedol reč na inú, s jej prácou nesúvisiacu tému a nedal sa zastaviť. Na začiatku postgraduálneho štúdia to Annu rozčuľovalo a seriózne zvažovala podať na neho sťažnosť. Medzičasom už rezignovala a usilovala sa mu čo najviac vyhýbať, aj v piatok mu prácu neodovzdala osobne, len mu ju vložila do schránky na sekretariáte. Keď ju kontrolovala po štvrtý raz, práca v nej už neležala.

Dvere na Hellandovej kancelárii boli pootvorené a Anna sa okolo nich potichu prešmykla. Cez škáru zazrela časť Hellandovho kresla, spodok sivých nohavíc, ponožky a topánku, ktorá ležala nedbalo pohodená podrážkou navrch. Bolo to pre neho typické. Ak sa nachádzal v kancelárii, väčšinu času sa rozvažoval v kresle a čítal, obklopený úctyhodnou hradbou

z kníh a časopisov, čo sa v chaotickom neporiadku hromadili okolo kresla. Aj počas oných zriedkavých príležitostí, keď sa jej ako vedúci venoval, na stretnutí pololežal ako paša, ktorý návštevníkovi udelil vzácnu audienciu.

Ach, nebol v kancelárii sám, Anna začula vzrušený hlas a inštinktívne zacítila nebezpečenstvo. Bol to Johannes? Pokúsila sa zachytiť, o čom sa zhovárajú, ale potom to vzdala. Dozvie sa neskôr. Pridala do kroku a pokračovala chodbou.

Anna a Johannes využívali spoločnú kanceláriu. Johannes štúdium biológie ukončil, ale dostal povolenie, aby si ponechal písací stôl, lebo v spolupráci s Larsom Hellandom, ktorý bol v minulosti vedúcim jeho postgraduálnej práce, pripravovali publikáciu. Anna si dobre pamätala prvý deň na oddelení v januári, keď ju Lars Helland uviedol do miestnosti študentov, kde už sedel Johannes. Anna si ho zbežne pamätala zo spoločného základu a nechtiac si pomyslela *och, nie ten* a až neskôr sa vlastnej reakcii začudovala, keďže spolu vlastne nikdy poriadne nehovorili. Johannes vyzeral zvláštny a zvláštny aj bol. Mal vlasy zafarbené na červeno, okrúhle, nemoderné okuliare čiastočne ukrývali lepkavý pohľad, ktorý akoby ju zvedavo skúmal, a prvé tri týždne ju predstava, že sa budú deliť o pracovňu, znepokojovala. Jeho písací stôl pripomínal bojisko, všade stáli poloprázdne hrnčeky s čajom, nikdy nevetral, neupratoval po sebe a zakaždým si zabudol vypnúť zvonenie na mobile, a hoci sa vždy ospravedlnil, znerózňovalo ju to. Johannes na rozdiel od nej pôsobil dojmom, že so ziskom spolusediacej v desať metrov štvorcových veľkej kancelárii je nadovšetko spokojný a bez prerušenia rozprával. O sebe, svojom odbore alebo medzinárodnej politike.

Prvé týždne si ho Anna cielene držala od tela. Zodvihla sa a zišla do kantíny sama, hoci by sa patrilo spýtať, či sa k nej nechce pridať, keď jej položil otázku, odpovedala úsečne, aby nenadobudol pocit, že s ním chce nadviazať rozhovor, a keď nadšene navrhol, aby si spolu objednali koláče, odmietla. Johannes to však nevzdával. Jednoducho si jej odmeranosť nevšímal. Klebetil a hovoril, hlasno sa smial na vlastných

anekdotách, prinášal zaujímavé články, ktoré si Anna možno bude chcieť prečítať, a vždy pripravil dve šálky čaju, jednu servíroval s mliekom a medom, zábavné, presne tak mala čaj najradšej. A v istom okamihu sa mu Annu podarilo obmäkčiť. Johannes mal srdečnú a veselú povahu, prinútil ju po dlhšom... po veľmi dlhom čase sa smiať. Oplýval výnimočným darom, Anna sa len spočiatku nechala zmiasť jeho zvláštnym zjavom. Pohľad nemal lepkavý, ako si najprv myslela, len pozorný a otvorený. Akoby sa celý čas úprimne usiloval. Akoby všetko, čo Anna povedala, znamenalo čosi dôležité.

„Si naličený!“ prekvapene vyhlásila jedno jarné ráno krátko po tom, ako sa spriatelili.

Keď Anna dorazila do kancelárie, Johannes už sedel za svojim písacím stolom, mal na sebe kožené nohavice a havajskú košeľu, nagélované vlasy si sčesal dozadu, dlhé biele prsty rozťahol na klávesnici. Hnedé oči mu o polovicu zväčšovali okuliare a keď na ňu pozrel, nemala nijakú pochybnosť. Okolo očí mal zvyšky mejkapu.

„Som súčasťou gótskej scény,“ povedal s tajuplným úsmevom.

„Si čo?“ Anna si položila tašku na kancelársku stoličku a nechápavo na neho pozrela.

„A v piatok to bolo dosť divoké. Prišiel som prezlečený za *drag queen*,“ pokračoval tajomne. „V skutočnosti som si myslel, že som sa odlíčil poriadne.“ Kývnutím ruky ju pozval bližšie. „Poď, toto musíš vidieť.“

Hovoril a pritom jej na webe ukazoval obrázky. Klub sa volal *Červená maska* a na jeho podujatia organizované prvý piatok v mesiaci mala prístup len uzavrená spoločnosť. Názov klubu čerpal inšpiráciu z poviedky *Maska červenej smrti* od Edgara Allana Poea a stretávali sa v ňom príslušníci gótskej scény z celej Škandinávie. Keď Johannes videl Annin nechápavý výraz tváre, vysvetlil, že ide o subkultúru, a ukázal na fotografiu. Anna najprv nepochopila, na koho sa pozerá. Trochu androgynne pôsobiaca žena s červenými vlasmi, perami

narúžovanými na čierno a dramatickými očami, oblečená v tesnom čiernom korzete, siefkovaných šatách a kožených nohaviciach vybíjaných cvočkami. Pod fotografiou bol nápis *Orlando*. Anna sa spýtavo pozrela na Johannaesa.

„To som ja.“

„Klameš!“ skríkla Anna a pomyslela si, že je ozaj hlupaňa. Samozrejme, že bol Johannes teplý!

„Čo znamená *Orlando*?“ chcela vedieť. Johannes sa na ňu prísne pozrel.

„*Orlando*, samozrejme, odkazuje na hlavnú postavu rovnomeného románu Virginie Woolfovej. Orlando je najprv muž a neskôr sa zmení na ženu. Rovnako ako sa na ženu s nástupom tmy mením ja.“ Zasmial sa. Anna sa neho zarazene pozrela a povedala:

„Okej.“

„Ale ja nie som teplý,“ doplnil. Akoby jej čítal myšlienky.

„Tak potom si čo?“ vyletelo z Anny.

„Som na ženy.“ Zažmurkal na ňu. „No a potom som ešte gót a niekedy na naše večierky prídem v prezlečení, teda v ženských šatách.“

„Zvyknete na tých vašich večierkoch sexovať?“ neovládla svoju zvedavosť. Johannes sa na ňu rozradostene pozrel.

„A možno by si sa k nám pridala?“

„Sklapni.“ Anna po ňom hodila gumu, nedokázala však potlačiť úsmev. „Nepýtala som sa preto. Som len zvedavá. Pripomínaš mi...“ kývla smerom k obrazovke. Johannes sledoval jej pohľad.

„Som tam riadne vyšťafirovaný,“ konštatoval spokojný sám so sebou. Potom prstami zabubnoval po doske stola a pozrel váhavo na Annu, akoby uvažoval, či sa mu podarilo situáciu vysvetliť. „V *Červenej maske* sa nijaký sex nepraktizuje,“ vyhlásil. „Niektorí góti však nechodia len do tejto spoločnosti, ale aj medzi fetišistov. Ako napríklad ja.“ Pozrel sa skúmavo na Annu. „Ich klub sa volá *Inkognito* a podujatia sa tam uskutočňujú dva razy do mesiaca.“ Pošúchal si obočie. „A tam sexujeme. V klube sú tmavé miestnosti a ľudia

prídu v latexe a koži. Tam človeka môžu aj vyviazať na stenu a dostane pár rán bičikom, ak po tom túži.“

Anna zodvihla ruku.

„Vďaka. To by na dnes aj stačilo, Johannes.“

„Medzi fetišistami je veľmi obľúbená aj bondáž. *Veľmi.*“ Johannes otvoril náruč a pozrel sa vyzývavo na Annu. Hodila po ňom časopis, ktorému sa manévrom na stoličke vyhol. Uškríňal sa od ucha k uchu a Anna sa náhle uvoľnila. S Johannesom bolo všetko ľahké.

Harmónia medzi nimi dostávala trhliny len vtedy, keď prišla reč na Larsa Hellanda. Už krátko po tom, ako sa spriatelili, sa Anna Johannesu spýtala, čo sa Hellandovi prihodilo. Bol podľa nej vždy mimoriadne stresujúci, namosúrený a nesústredený. Na jej veľké prekvapenie ostal Johannes otázkou zaskočený. Čo tým myslela? Helland bol svojho času jeho vynikajúcim vedúcom, nedal na neho dopustiť. Skutočne si myslí, že je nepozorný, duchom neprítomný a akýsi nemastný-neslaný? On ho takto vôbec nevnímal.

Jedného dňa sa kvôli Hellandovi takmer povadili. Anna zvýšeným hlasom vyhlásila, že má často chuť Hellandovi urobiť zle. Stačilo by ukradnúť mu vedecké dielo, ktoré pri svojej práci najviac využíva, alebo mu zo stereoskopického mikroskopu, ktorého kúpu miliónmi korún financoval Carlsbergov fond a ktorý stál na jeho stole, vykrútiť dôležitú skrutku, len malú skrutku, čo spôsobí, že skúmané vzorky už Helland nikdy neuvidí ostro, alebo že dvojicu okulárov už nikdy nebude môcť prispôbiť rozpätiu očí. A čo tak na tapetu v jeho kancelárii nanieť pleseň? Alebo mu medzi police s knihami pustiť pár myši? Niečo, čo ho bude štváť, ale čo mu nespôsobí vážnu ujmu. Rovnako ako štvá on ju bez toho, aby jej skutočne ublížil. Dali si s Johannesom čajovú prestávku a práve hovorili o filme, ktorý obaja videli, smiali sa spolu, keď sa s ním však podelila o svoje fantázie, zbledol.

„To nie je vtipné,“ vyhlásil. „Prečo tak hovoríš? Vôbec to nepokladám za vtipné.“

„Uvoľni sa,“ povedala Anna, podvedome sa cítila hlúpo, lebo ostala v miestnosti so zjavne veľmi nevhodnými fantáziami osamotená.

„Človek nemá škodiť iným,“ zahundral Johannes.

„Len som žartovala,“ odvetila.

„Nevyznelo to tak,“ povedal Johannes.

„O čom sa vlastne zhovárame?“ spýtala sa Anna a s pocitom trápnosti sa obrátila na stoličke k Johannesovi, ktorý sedel sklonený nad svojou klávesnicou. „Sedíš tu a celkom vážne si myslíš, že by som Hellandovi dokázala uškodiť?“

„Nie, samozrejme, že nie.“ Johannes náhle zneistel.

„Len nechápem, prečo ho vždy tak zaryto brániš,“ pokračovala rozhorčene.

„A ja zas nechápem, prečo na neho vždy útočíš.“ Johannes sa na ňu náhle zvedavo pozrel. „Úprimne, Anna, daj tomu chlapovi šancu.“

„Študenti ho nezaujímajú,“ povedala a vzápätí, ako tie slová vyslovila, si uvedomila, ako hlúpo znejú.

„A preto má skončiť s plesnivými tapetami, takže dostane bolesti hlavy, budú ho páliť oči a dráždiť sliznica?“

„Robila som si srandu.“

Johannes sa na ňu odrazu skúmavo zahľadel.

„Prečo si občas taká krutá? Tvoj hlas... znie tak tvrdo, akoby si vrhala nože. Helland vôbec nie je zlý. V mnohých ohľadoch je celkom dobrý.“

Anna sa obrátila k obrazovke a razantne ťukala do klávesnice. Bola na pokraji plaču. Johannes prevaril vodu a urobil čaj.

„Bella,“ oslovil ju láskavo a postavil pred ňu hrnček. Nežne ju poklepal po pleci.

„Robila som si len srandu, okej?“ zašomrala.

„Ale srandovné to *nebolo*,“ odpovedal a vrátil sa k svojmu stolu.

Od toho dňa sa Johannes a Anna vyhýbali rozhovoru o spoločnom vedúcom, a to napriek tomu, že sa Anne zdal Helland